

KOMMUNSTYRELSEKONTORET

Handläggare: Estefania Luna Delgado
Titel: Kommunsekreterare
E-post: estefania.luna-delgado@norrtalje.se

Till: Kommunfullmäktige

Återremiss: VA-taxa 2025 för Norrtälje kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar:

- Anta ny VA-taxa från 1 juni 2025 enligt förslag i bilaga 1.
- Nuvarande VA-taxa upphör att gälla när nya taxan träder i kraft.

Sammanfattning

Ärendet har behandlats av styrelsen för Norrtälje Kommunhus AB samt styrelsen för Norrtälje vatten och avfall AB.

Förslaget till VA-taxa återremitterades av kommunfullmäktige den 16 december 2024 för att kompletteras med en analys av hur det harmoniserar med den nya VA-planen. Efter en genomförd analys av Norrtälje vatten och avfall AB:s (NVAA) finansiella situation föreslås justeringar av avgifterna:

Brukningavgiften höjs med 3%.

Anläggningsavgifterna föreslås justeras:

- Avgiften för servisledning och förbindelsepunkt sänks med 30%.
- Avgiften per bostadslägenhet höjs med 8,7%.

En översyn av taxekonstruktionen pågår inför år 2026, och en långsiktig ekonomisk strategi ska utvecklas genom samarbete mellan NVAA och kommunen.

Ärendet

Lagen (2006:412) om Allmänna vattentjänster (LAV) anger bestämmelser för att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

VA-verksamheten i Norrtälje är finansierad genom VA-avgifter. Avgifterna får bestämmas som anläggningsavgifter (engångsavgift) och brukningsavgifter (periodisk avgift). § 319 i kommunfullmäktiges sammanträde den 16 december 2024 återremitterades med följande motivering:

"Att återremittera förslaget till VA-taxa med uppdrag att komplettera underlaget med en analys över hur förslaget harmonierar med den nya VA-planen."

Norrtälje Kommunhus AB (NKAB) styrelse gav den 22 september 2024 uppdrag till VD i NKAB att, i nära samverkan med VD i Norrtälje vatten och avfall AB (NVAA), ta fram en

analys av NVAA:s finansiella förutsättningar på kort och längre sikt utifrån bland annat Vattentjänstplanen. Analysen ska även beakta hur utbyggnationen enligt planen och finansiella lösningar påverkar bolagskoncernen och kommunen. Detta arbete har nu rapporterats till NKAB styrelse den 29 januari 2025 (bilaga 2, PM VA-analys NVAA finansiering kort och lång sikt).

Utifrån *PM VA-analys NVAA finansiering kort och lång sikt* samt med hänsyn till uppdaterade ränteprognoiser, har följande justeringar föreslagits:

- Brukningsavgiften föreslås höjas med 3 % (i stället för den tidigare föreslagna 5 %-höjningen som återremitterades av kommunfullmäktige 2024-12-16, §319).
- Anläggningsavgiften justeras enligt följande:
 - En sänkning med 30 % av avgiften för servisleddning och förbindelsepunkt.
 - En höjning med 8,7 % av avgiften per bostadslägenhet.
- Denna justering av anläggningsavgift resulterar i:
 - En sänkning med ca 14 % för ett typhus A.
 - En sänkning med ca 20 % för en typisk villa i ett omvandlingsområde.
 - En nästan oförändrad avgift för små flerbostadshus.
 - En höjning med ca 7 % för ett flerbostadshus med 110 lägenheter.
- Några räkneexempel på föreslagen anläggningsavgift:

Exempel	Exempel Norrtälje	Dagens taxa	Differentierad så	Ökning/minskning		
				%	Kr totalt	Kr/lägenhet
Fastighet med V+S+D, 1 läg., 2000 m2	Villa mitt i Norrtälje med stor tomt	585 000,00	467 356,50	-20,1%	- 117 643,50	- 117 643,50
Fastighet med V+S+D, 1 läg., 800 m2 (typhus A)	Villa mitt i Norrtälje	410 188,00	351 366,25	-14,3%	- 58 821,75	- 58 821,75
Fastighet med V+S, 1 läg., 2000 m2	Villa i omvandlingsområde	474 819,75	381 506,45	-19,7%	- 93 313,30	- 93 313,30
Fastighet med V+S, 1 läg., max m2	Villa med stor tomt	478 887,50	381 506,45	-20,3%	- 97 381,05	- 97 381,05
Fastighet med V+S, 2 läg., max m2	Villa med stor tomt och två fastigheter	598 487,50	511 511,65	-14,5%	- 86 975,85	- 43 487,93
Fastighet med V+S+D, 15 läg., 800 m2 (typhus B)		1 456 688,00	1 488 911,75	2,2%	32 223,75	2 148,25
Fastighet med V+S+D, 110 läg., 4000 m2	Flerfamiljshus i Hamnen	9 028 690,00	9 678 722,50	7,2%	650 032,50	5 909,39
Industrifastighet liten V+S+D 350 BTA (2lgh) 1400 kvm tomtyta	Liten industri i Sika eller Karlsviken	573 204,00	520 885,50	-9,1%	- 52 318,50	- 52 318,50
Industrifastighet stor V+S+D 3140 BTA (15 lgh) 5700 kvm tomtyta	Stor industri i Sika eller Karlsviken	2 177 527,00	2 209 750,75	1,5%	32 223,75	32 223,75

Tabell: Räkneexempel på föreslagen anläggningsavgift.

Lagkrav

Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) reglerar förhållandet mellan brukare och huvudman för allmän VA-anläggning. Enligt LAV får huvudmannen ta ut avgift från brukarna för att täcka nödvändiga kostnader för ordnandet och driften av den allmänna VA-anläggningen. Enligt 34 § LAV ska avgifternas belopp och hur de beräknas framgå av en taxa. De närmare principerna för avgifternas bestämmande anges i §§ 30–33 LAV.

Ärendets beredning

Ärendet har behandlats av styrelsen för Norrtälje Kommunhus AB samt styrelsen för Norrtälje vatten och avfall AB.

Ekonomiska konsekvenser

Taxehöjningen på bruksavgiften är nödvändig för att finansiera de ökade kostnaderna i VA-verksamheten i samband med att den allmänna prisökningen på varor och tjänster samt att drift och kapitalkostnaderna ökar när investeringsprojekt blir klara och tas i drift.

Med 3% taxehöjning av bruksavgifterna räknar VA-verksamheten med att ha en ekonomi i balans och gå med ett planerat överskott. Överskottet kommer användas nästkommande år och gör att kommande taxehöjningar kan ligga på en jämnare nivå. VA-verksamheten står inför ett stort investeringsbehov och taxehöjningar blir nödvändiga för att finansiera de ökade kostnader för avskrivningar och ränta. Den planerade taxehöjningen på 5% byggde på antaganden gjorda i Mål och budget 2025–2027. Sedan dess har ränteprognozen sänkts. VA-verksamheten har stora lån och är räntekänslig. Räntesänkningen gör att taxan inte behöver höjas med 5%.

Inför år 2024 höjdes anläggningsavgifterna med 30%. Tidigare år har anläggningsavgiften höjts med byggkostnadsindex och höjningen år 2024 enligt index skulle ha varit 15,6% och år 2025 5,9%. Anledningen till en större höjning var på grund av för låg täckningsgrad i projekt. För låg täckningsgrad gjorde att bruksavgifterna behövde höjas mer för att finansiera kostnader. Höjningen med 30% har varit hård för fastighetsägare som ska ansluta sig till kommunalt VA i de kommande omvandlingsområden. Därför föreslås en differentierad förändring av parametrarna i VA-taxan. Avgiften för servisledning och förbindelsepunkt sänks med 30% och avgiften för bostadslägenhet höjs med 8,7%. Konsekvensen för VA-ekonomin blir en genomsnittlig minskning av intäkter från anläggningsavgifter de kommande åren med ca 8%. Täckningsgraden i projekt kommer att minska och kostnaderna behöver finansieras via höjda bruksavgifter, koncernbidrag eller finansiering från skattekollektivet för att kompensera intäktsbortfallet.

Översyn av taxekonstruktion av bruksavgifterna och anläggningsavgifter har påbörjats inför taxebeslutet 2026.

Justeringen av anläggningsavgiften, som motsvarar en genomsnittlig sänkning på 8% på intäkten av anläggningsavgifter kommer att analyseras vidare i ett nära samarbete mellan NVAA och kommunen. Effekten och strategin för att täcka detta kommande underskott beskrivs i bilaga 2, PM VA-analys NVAA finansiering kort och lång sikt, samt att NKAB styrelse (NKAB 2025-01-29) har gett följande uppdrag i syfte för att skapa en hållbar långsiktig ekonomisk strategi:

- Uppdra till Norrtälje vatten och avfall AB att fördjupa analyserna av bolagets nuvarande investeringsplan med innebörden att investeringsnivåerna kommande år reduceras.
- Uppdra till VD i Norrtälje Kommunhus AB att i dialog med kommunen och Norrtälje vatten och avfall AB utveckla arbetsformerna mellan NKAB, NVAA och kommunen i syfte att stärka det långsiktiga strategiska arbetet och den strategiska styrningen, i synnerhet avseende VA och VA-investeringarna och återkomma med löpande avrapporteringar till NKAB styrelse.

Konsekvenser för barn

Är ej tillämpligt.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

VA-taxan är utformad i enlighet med Lagen om Allmänna vattentjänster (LAV) för att säkerställa en rättvis och skälig avgiftsfördelning som speglar den faktiska nyttan för brukarna. Den föreslagna justeringen av VA-taxan innebär en sänkning av anläggningsavgiften för servisledning och förbindelsepunkt med 30 %, vilket är särskilt gynnsamt för fastighetsägare i omvandlingsområden, såsom landsbygd och skärgård, där anslutningskostnaderna tidigare har utgjort en betydande ekonomisk utmaning. Genom denna förändring förbättras förutsättningarna för fler hushåll i glesbygd att ansluta sig till det kommunala VA-nätet, vilket stärker den långsiktiga hållbarheten i VA-försörjningen och bidrar till en tryggare vattenförsörjning och bättre miljöskydd. Förslaget gynnar därmed småhusägare och fastighetsägare i skärgården och på landsbygden, vilket ligger i linje med kommunens ambition att skapa en jämlik VA-försörjning för alla invånare, oavsett geografisk hemvist.

Jenny Nordström
Tf. kommundirektör

Germund Jonsson
Ekonomidirektör
Kommunstyrelsekontoret

Bilaga/Bilagor

- Bilaga 1 – VA-taxa 2025
- Bilaga 2 – PM VA-analys NVAA finansiering kort och lång sikt
- Bilaga 3 – Protokoll från NKAB 5 mars 2025
- Bilaga 4 – Tjänsteutlåtande NVAA 2025-01-03 VA-taxa 2025
- Bilaga 5 – Protokoll från NVAA 10 februari 2025

Beslut skickas till

VD för NVAA: andreas.lundin.lindgren@nvaa.se
Registrator NVAA: kansli@nvaa.se
Författningssamlingen